

Maandschrift voor BIJENTEELT

Uitgave van de Vereeniging tot Bevordering der Bijenteelt

48e Jaargang

Hoofredactie: Joh. A. Joustra

Adres Redactie:

J. v. d. Heydenstraat 35, Amersfoort

Telefoon 6734

MAANDPRAATJE.

Voor de oorlog was het gewoonte om iedere maand eens met elkaar van gedachten te wisselen. Het punt van samenkunst was het orgaan en de spreektrumpet ons Maandpraatje.

Nu gaat het vaak met het Maandpraatje als op een vergadering, de spreker voert het woord en de leden zwijgen. Maar daarvoor is zo'n Maandpraatje niet bestemd, daar moeten ook andere stemmen dan die van den samensteller kunnen worden beluisterd en zo nodig ik U uit, om onder bovenstaand opschrift ook eens iets te zeggen.

Natuurlijk is het niet de bedoeling en kan het ook niet de bedoeling zijn, alle brieven welke voor deze rubriek binnenkomen van A tot Z op te nemen. Het Maandpraatje zelf werkt ook alle gedachten niet volledig uit, het is, om het met een populair geworden uitdrukking maar eens te zeggen, een praatje bij de haard, of voor ons misschien beter, een praatje op de bijenstand. Zo echt gemoedelijk, van de hak op de tak, zonder enige pretentie, maar waaruit men dikwerf goede gedachten kan opdoen en misschien ook bepaalde tips kan uitwerken.

We krijgen dan een beeld van wat er in onze kringen omgaat betreffende de bijenteelt en misschien ook wel op de organisatie betrekking hebbende.

Wie aan dit „praatje op de bijenstand" wil meedoen, die wordt daartoe vriendelijk uitgenodigd; wie door het grote gedrang niet aan de beurt kan komen, moet niet boos zijn, 4 pagina's en veel copie geven slechts weinig ruimte.

En nu we toch over de bijenstand spreken, moeten we ons eens afvragen of we deze wel behoorlijk benutten. Zijn het onderkomens voor bijenvolken, of opbergplaatsen voor ik weet niet wat? Voldoen ze aan redelijke eisen, of heeft men er maar wat van gemaakt? Ik zie wel eens bijenstanden, die er erg bouwvallig uitzien, naar één kant overhellen en broedplaatsen zijn voor allerlei ontuig, spinnewebben, enz. Meen nu niet, dat ik wil dringen in de richting van kostbare bijenstanden, niets is minder waar, doch wel zullen de bijenstanden er behoorlijk verzorgd moeten uitzien, ook al zijn ze gemaakt van golfplaten, uitgeslagen zeepblikken, rietmatten of i.d.

En onze kasten moeten natuurlijk dito, dito zijn. De heer B. van der Sande uit Nijmegen heeft ons onze kasten keurig netjes leren schilderen (misschien vertelt hij ons ook nog eens, waar we het materiaal kunnen bekomen?) en het ligt dus niet aan goede raadgevingen indien we met een rommeltje voor de dag komen.

De beste weg om de zaken in orde te houden is wel: geregeld bezoek van inkers op je stand. Dan wordt — omdat je geen gepraat achter je rug wilt hebben — de stand herhaaldelijk opgeknapt en blijft netjes. In dit verband wijs ik nog eens op de standinspecties, een van de middelen om orde en netheid in de afdelingen, of juist, op de bijenstanden in de afdelingen, te scheppen.

Arnhem en ook andere afdelingen waren er voor de oorlog druk mee doende, maar het was niet algemeen. Alleen zij, die zich voor een standinspectie opgaven, namen hieraan deel en we kunnen veilig aannemen, dat die mensen het niet direct nodig hadden. Een groot deel bleef buiten die inspecties.

Toen ik in Deventer woonde was het de gewoonte in die afdeling om, zonder dat dit afgesproken was, zo al de bijenstanden eens na te gaan. Een clubje collega's ging bij anderen buurten, het praatje op de bijenstand was er, en heel wat goede opmerkingen werden gemaakt en vergelijkingen getroffen. En er werd heel wat geleerd en verbeterd.

Hoewel de Inkers steeds ver vooruit moeten kunnen zien is hun blik vaak veel te beperkt. Meestal zijn ze op eigen stand alleen thuis — soms dat ook nog niet eens — maar ver daarbuiten en dikwijls ook dichtbij, zijn ze als vreemdelingen in Jeruzalem.

En nu komen we op het terrein van de afdelingen zelf. Wat doen we om de belangstelling op te wekken en gaande te houden? Ik ontvang, ambtshalve en soms ook met een bepaald doel, geregeld convocaties en sommigen zijn dusdanig, dat me het water uit de mond loopt. Een en al actie en bedrijvigheid; dingen waaraan een ander niet denkt maar die blijk geven, dat er bij het bestuur veel initiatief zit.

In de afdeling waarvan ik lid ben, zal men de koe ook eens flink bij de horens pakken. De gemeente is in verschillende stukken verdeeld en in elk stuk zal een deskundige commissie haar leden eens opzoeken — enige malen per jaar — en de bijenstanden eens controleren, natuurlijk met goedvinden van de leden zelf.

We willen het zover zien te krijgen, dat alles wat niet deugt, uitgeschakeld wordt, eventueel met hulp van de inkers, die over uitstekend materiaal beschikken.

Tegelijkertijd zullen praktische wenken worden gegeven, alles ongedwongen, maar met kennis van zaken en bewust. Men vleit zich met de hoop, dat we op den duur een betere inkerschap kweken.

Over een betere inkerschap gesproken, kunnen wij allen onze eigen volken wel beoordelen? Ik bedoel niet of we kunnen zeggen of we zwakke of sterke volken op de stand hebben — hoewel sommigen dat ook nog niet weten —, maar of de volken aan minimum eisen voldoen. Welke zijn die eisen?, zal men vragen en daarmee toont men al aan, dat men niet precies weet hoe een behoorlijk volk er moet uitzien en aan welke eigenschappen het moet voldoen.

Een eerste vereiste is dan ook, dat men bij elke inspectie zijn volken goed bekijkt of laat ik liever zeggen, bestudeert. Waarom is dit zus en dat zo?

Voor de oorlog was ik lid van een tuintjesvereniging. Een paar maal per jaar kwam een deskundige commissie mijn tuin en die van mijn medeleden controleren en we kregen daar cijfers voor en soms ook een prijs. Maar het voornaamste was, dat men bij zo'n inspectie kon vragen wat men gaarne wilde weten. Zo kwam het voor, dat een bepaalde plant steeds heel weinig bloemen gaf en, ondanks goede zorgen, er kwijnend bijstond. Het bleek dan al ras, dat de plant op een verkeerde plaats stond of een behandeling kreeg, welke zij juist niet moest hebben.

Dat was juist het grote voordeel van die tuintjesvereniging en niet de mooie Cyclame of prachtige Palm of het potje met een Cyneraria of i.d., dat ons aan het einde van de zomer ten deel viel.

Wat die tuintjesvereniging bereikte, dat kunnen wij ook, zelfs al menen we al stevig te paard te zitten.

Nu we over planten spreken, laten we toch vooral aan

onze bijenweide denken. Ik bedoel nu niet, dat men in zijn tuin uitsluitend bijenplanten behoeft te zetten, maar wel, dat men waakzaam is, dat geen honinggevend gewassen worden geroid zonder dat daar even goede of betere voor in de plaats komen.

Met wat beleid kunnen we het ver sturen. Er is mij een afdeling bekend, die een zeer grote hoeveelheid wilgenstekken uitplantte en die cadeau gaf aan particulieren, instellingen enz., om ze uit te poten. Daaraan werd gaarne gevolg gegeven en de bijenweide met waardevol materiaal uitgebreid.

De vroeger voorzitter van onze afdeling zaaide eens zaad van Hemelbomen (*aillantus grandulosa*). Toen zijn boompjes een paar meter hoog waren gaf hij ze cadeau aan de gemeente met als enige eis, dat zij in de stadsparken zouden worden uitgepoot. De gemeente kreeg gratis plantgoed en de inkers konden van de opbrengst profiteren. Een voorbeeld tot navolging, al behoeven dit nu juist geen Hemelbomen te zijn.

En dan nog iets. Weet ieder imker wel, hoe hij zijn honing moet behandelen? Om bepaalde redenen kreeg ik enkele jaren geleden eens honingmonsters in mijn bezit van verschillende inkers. Op het oog kon ik een ruwe sortering maken, n.l. van hen, die hun honing goed en slecht hadden behandeld. De slecht gewonnen honing was voor het jaar om was, reeds zuur en in gisting; de andere monsters zijn nog goed. Als men zoveel moeite doet om honing te bekomen, waarom zorgt men er dan niet voor, dat men zijn gewonnen product goed en zindelijk behandelt? Het is een kleine moeite.

Tot een volgende keer.

JOUSTRA.

HOE EN WAARMEDE SCHILDEREN WIJ ONZE BIJENKASTEN?

(Vervolg)

In de verf schuren.

Wij hebben nu al bij ons zelf uitgemaakt, welke kleur onze kast zal krijgen en hiernaar bepalen wij de kleur van de schuurverf.

De doorsnee imker houdt van groen en niet alleen dat dit een sterke verf is, maar door het reizen enz., ziet men hierop de minste sporen van het vervoer. Als wij dus besloten hebben om onze kast groen te maken, nemen wij als schuurverf een enigszins grijze tint gemaakt van loodwitverf waarin wat kasselaarde, aangemaakt met lijnolie en een scheutje terpentijn (terpentina). Met een kortharige kwast brengen wij een dunne laag van deze verf op (we hebben een stuk schilderspuijsteen aan één zijde op een baksteen vlak geschuurd) en met een draaiende beweging schuren wij flink door het juist opgebrachte laagje verf, waarna we terstond deze verf in de verschillende richtingen van het hout verdelen en er op letten, dat de laatste strek enigszins luchtig de draad van het hout volgt.

Na deze behandeling is onze kast grondig aan alle zijden in de grondverf gezet. Alvorens wij de laatste laag aanbrengen, overtuigen wij ons, of de reeds opgebrachte verf goed ingehard is, door met de nagels licht over het oppervlak te krabben. Zodra de sporen van dit krabben een enigszins lichtere streep achterlaat, kunnen we overgaan tot de laatste bewerking, welke eerst nog bestaat uit het luchtig afschuren met fijn schuurpapier, zonder dat we kale kanten maken aan de uiteinden der te behandelen vlakken.

Afschilderen.

Alles wordt goed afgestoft en nu gaan we in een stofvrije omgeving de buitenzijde der kast, dus alles wat met de buitenlucht in aanraking komt, afschilderen. Hiervoor gebruiken wij liefst Oud-Hollands Standgroen. Met een lakkwast of een in benzine goed schoon gemaakte grondverfkwast, verdeelen we de laklaag gelijkmatig over het oppervlak en zien toe, dat er geen zgn. vette zomen aan de kanten ontstaan. Willen wij om de vlieggaten een door de bijen te onderscheiden kleur geven, zoals: wit, geel of donkerblauw, dan sparen wij deze ruimte uit met de laatste laklaag. Indien de vliegatkleur wit of geel wordt, dan hebben we

vooraf met witte grondverf deze precies ingevuld, voor blauw kan de bestaande grijze grond dienen. Bestaat de mogelijkheid, dat de aanvliegplank op onze stand nat kan regenen, dan strooien wij hierop in de natte verf een laagje fijn gezeefd rivierzand om te voorkomen, dat onze bijen met de vleugels blijven plakken als zij hals-over-kop binnen willen tuimelen.

Kasten, welke we denken donkerblauw, bruin of rood af te schilderen, worden eveneens in een grijze kleur gegrondverfd. Lichte kleuren, zoals: wit, crème, lichtgeel e.d., behandelen wij zoals besproken, doch inplaats van grijze grondverf passen wij wit toe.

Natuur-houtkleur.

Willen wij onze kasten natuur-houtkleur geven, wat niet alleen fraai is, maar ook een goede bescherming geeft, dan is het noodzakelijk, dat het te behandelen hout gaaf, glad en uiterst droog is. In dit geval worden de afgezaagde uiteinden vóór deze tegen elkaar komen, met één deel blanke buitenlak, gemengd met één deel terpentijn, bestreken. Na met fijn schuurpapier de buitenzijde flink te hebben behandeld, (vooral niet dwars, doch alléén volgens de draad van het hout schuren) gaan we onze kast met een weinig verdunde flatting (blanke slijplak) waaraan we een kleine hoeveelheid kleurstof, ongebrande Terra di Siënne en Kasselaarde toevoegen, om de gewenste tint te krijgen, bestrijken. Zien we graag een midden-eiken-kleur, dan voegen we aan een kilogram flatting plm. een half ons droge stof, bestaande uit bovengenoemde transparante aardverven, welke we vooraf tot een papje hebben aangeroerd met wat vernis en terpentijn. Na een paar dagen is deze grondlaag zover aangedroogd, dat we over kunnen gaan tot het opbrengen van een tweede vernislaag. Vooraf moeten eerst de spijkergaten en naden worden gestopt, dit doen we met lijnoliestopverf, welke we in de juiste tint van het werk brengen door te kneden met bovengenoemde droge aardverven. We hebben met fijn schuurpapier de oppervlakken weer op dezelfde wijze als de eerste keer afgeslepen en letten vooral goed op, dat we niet door de dunne laag vernis heen schuren, wat gemakkelijk aan de scherpe kanten van het hout kan gebeuren. Stoffen hierna alles keurig af en brengen nu de tweede laag vernis op, welke bestaat uit Blanke buitenlak. Deze lak verdelen we zorgvuldig over ons werk door verschillende keren in breedte en lengte van het hout de lakkwast uit te strijken. Ook hier mag vooral geen vette zoom aan de kanten ontstaan. Op deze wijze hebben we onze dubbelwandige kast aan alle zijden een beurt gegeven, de binnenkant is nu gereed, de buitenkant, dus alles wat aan de buitenlucht is blootgesteld, rest nog een laatste bewerking. Hieraan beginnen wij niet vooraleer ons werk zodanig hard is, dat de muis van onze hand geen indruk achterlaat, nadat wij enige minuten hiermede een krachtige druk op de vernislaag hebben gebracht. Wederom schuren we de kast af met uiterst fijn schuurpapier, beter is waterdicht schuurpapier, waarmede, gedrenkt in water, ons lakverf prachtig kan worden geslepen. In het eerste geval alles weer afstoffen, in het tweede met schoon water nawassen en zemen. In een stofvrij vertrek lakken wij al het buitenwerk met de blanke buitenlak over. Beschikken wij nog over tijd en buitenlak, dan kan er nogmaals worden overgevernist.

Oude kasten opknappen.

Nu willen wij onze bestaande kasten eens onderhanden nemen:

Het zal vaak blijken, dat de oude verfhuid, voor zover niet geheel versleten, bladders vertoont. Deze zijn ontstaan doordat vocht in de nerf van het hout is gedrongen of reeds aanwezig was toen de kast de vorige verfbeurt kreeg. Onze taak is, die bladders te verwijderen. Gaat dit niet grondig met een verschraper, dan gebruiken wij hiervoor een brandlamp, zoals de schilder of loodgieter gebruikt. Nadat hieruit een krachtig bruizende vlam komt, bewegen wij deze over de oude verflaag, terwijl wij direct de weeke verf met een schraper tot op het kale hout verwijderen, er zorg voor dragende, dat we het hout niet laten verkolen. Hierna zuiveren we het geheel netjes op en gaan dan tewerk als bij een nieuw te schilderen kast.

Blijkt afbranden niet noodzakelijk, dan wissen we elk spoor van was of propolis, wat eventueel op de verf mocht voorkomen, met benzine of tetra weg. Met een droge puijsteen schuren wij zodanig, dat het oppervlak een glad en

gaaf aanzien heeft. Met lijvige loodwitverf bestrijken we uiterst dun het geheel, terwijl we in de natte verf met de puimsteen schuren en dan weer met de kwast alles gelijk-strijken. Verder afschilderen als hier vóór genoemd.

Zóó bewerkt, zal onze bijenwoning een fraai, maar vooral een duurzaam uiterlijk bezitten.

Om te voorkomen, dat bodem, randen en kap aan elkaar vast gaan kleven, moet voor de opstelling der kast de verfhuid intens hard zijn. Dit zal, naar gelang de hoedanigheid van verf en temperatuur, gewoonlijk wel een week duren. Strijken we echter een uiterst dun laagje vaseline op de draagvlakken, dan is het euvel van vastkleven verholpen.

Goede grondstoffen gebruiken.

Om de overtuiging te hebben, dat materiaal van goede kwaliteit door ons wordt verwerkt, kopen wij de volgende verfstoffen bij een gunstig bekend staande schilderszaak:

Voor een dubbelwandige Simplex, W.B.C. of dergelijke kast zal plm. nodig zijn:

1 kg. zuivere Loodwitverf, strijkklaar. - 1 ons Lijnoliestopverf. - 1 ons Loodwitplamuur. - $\frac{1}{2}$ ons kleurstof (volgens gewenste kleur). - $\frac{1}{2}$ kg. Lakverf of Standgroen (volgens gewenste kleur). - 1 velletje Schuurpapier, nos. 1 en 2. - 1 vuiststuk Schilderspuimsteen.

Voor een blank geverniste kast:

2 $\frac{1}{2}$ ons Flatting. - 2 ons Terpentin of Terpentina
1 kg. Blanke buitenlak. - $\frac{1}{2}$ ons Gebr. Terra di Siënne en Kasselerarde in poeder. - 1 velletje Schuurpapier nr. 1 of Waterproofschuurpapier.

Door het hout te bestrijken met Creosootolie-beits (niet te verwarren met gewone kleurcarbolineum) kan ook een zeer bederfwerend resultaat worden verkregen. Later met Blanke buitenlak overgevernist, is zo'n verfhuid uiterst weerbestendig. Creosootolie dringt diep in de poriën van het hout, maar de lucht is zo sterk, dat na maanden ons reukorgaan nog wordt geprikkeld, althans als de met deze beits behandelde kast door de zon wordt beschenen. Voor de bijen lijkt mij die bijzondere geur ongewenst, doch ondervinding hieromtrent heb ik nog niet. Passen wij Creosootoliebeits „Cresoto“ toe, welke in vele kleuren wordt geleverd, dan is het noodzakelijk om zo'n behandelde kast geruime tijd te laten uitluichten, alvorens deze te bevolken. Overigens is dit de goedkoopste en minst bewerkelijke methode.

B. VAN DER SANDE.

MAANDKALENDER.

Als dit blad in handen van de Imkers komt, is het reeds April en dus de tijd om zich weer extra met de bijen te gaan bemoeien.

Reeds hebben we er voor gezorgd, dat de bodemplanken schoongemaakt zijn en onze bijenstand er weer fris uitziet. Een reinigingsvlucht is al gemaakt en thans zullen de bijen dagelijks geregeld uitvliegen, behalve op koude en gure dagen, die April ook nog dikwijls op haar program heeft.

Overal begint de Lente zich meer en meer te tonen en de bijen kunnen al op verschillende bloemen nectar, doch vooral stuifmeel verzamelen. Dit laatste speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling van het broednest. We weten immers, dat vooral April de maand is waarin het broednest zich flink moet uitbreiden en het bijenvolk dus in omvang moet toenemen?

Als de natuur weinig of niets biedt, dan moeten wij de volken helpen met extra aanzet- of drijfvoeder. Dit voeder moet veel eiwit bevatten en daarom kunnen we het beste voederen met zgn. stamphoning of anders met suikerstroop waarin stuifmeel is verwerkt. Als surrogaat zou men ook Sojameel kunnen gebruiken, doch het allerbeste is hetgeen de natuur biedt en indien er dan volop gelegenheid is om stuifmeel te verzamelen, dan is ieder surrogaat overbodig.

In weilanden bloeien de paardebloemen; wilg vindt men vooral in laaggelegen moerassige streken of bij sloot en plas en overal komen de bloemen opduiken en bij goed weer weten de bijen ze wel te vinden.

Ook aan sloot of plas komen de bijen water halen. Het beste is, dat men een drinkplaats bij zijn stal inricht, flink beschut voor windvlagen. Lok daar Uw bijen al vroegtijdig; ze onthouden een drinkplaats lang.

Wie korven heeft kan ze aanzetten met drijfvoeder; wie kastvolken heeft is misschien reeds begonnen om de dekseltjes van de honing uit de broedramen los te krabben of heeft men wellicht ook al bordjes met eiwitrijk voedsel op de ramen geplaatst. Alles is er op berekend om het broednest vlotter te doen uitbreiden dan dit zonder hulp zou geschieden.

We moeten n.l. trachten onze bijenvolken zo vroeg mogelijk op hun hoogtepunt te brengen, want alleen met sterke volken kan men iets beginnen. Daarom zal men zo min mogelijk met zwakke volkjes dienen te werken, al zal dat dit jaar niet te voorkomen zijn.

De vraag is nu, welke kant we uit willen. Zwermen of honing? In normale omstandigheden is de keuze niet moeilijk. Korven laat men zwermen, hoewel niet te veel en van kasten verhindert men het zwermen zoveel als maar mogelijk is.

Maar misschien is er nu reden om te gaan vermeerderen, ook bij het kastbedrijf.

Bij de schaarste aan bijenwoningen zal dit niet zo gemakkelijk zijn, maar er staan ook veel kasten en korven leeg en die moeten zeker weer vol komen. Gebrek aan kunstraat is er ook, maar al zijn er nog vele moeilijkheden, de echte Imker slaat zich er wel doorheen.

Gelukkig hebben we dit keer vlug de beschikking over suiker gekregen, maar de hoeveelheid is nog niet van dien aard, dat we er kromme sprongen mede kunnen maken. Kalm aan dus en vooral geen voer vermorsen.

De hoeveelheid welke we dagelijks moeten geven is niet zo heel groot, tenzij het volk gebrek aan voedsel heeft. We dienen te bedenken, dat het voedsel, dat we toedienen, niet dient om het volk vet te voeren, doch om het aan de gang te houden. Vooral dus wat voedsel geven op dagen, dat de bijen niet uitvliegen en dan liefst des avonds, met het oog op roverij.

Als we elke dag een half jampotje vol geven en dan twee delen water en één deel suiker of honing, dan is dat wel voldoende, althans de eerste tijd. Later kunnen we wel verder zien. Als er behoorlijk wordt gehaald, dan is voedsel geven niet nodig.

Hoewel de zon nog niet zo'n grote kracht heeft, zal men toch goed doen zijn zonnewassmelter in werking te stellen. We kunnen dan afval was direct opbergen en zodra de zon voldoende kracht heeft, zullen de raten smelten en beschikken we over goede was. Het laten slingeren van was geeft dubbel nadeel. In de eerste plaats raken we een waardevol product kwijt en in de tweede plaats hebben we broedplaatsen van de wasmot.

Als we kunstraat hebben, zullen we ook oude raten moeten vernieuwen. We hangen zo'n raat buiten het broednest en de bijen bouwen haar onberispelijk uit. Als we elk jaar drie nieuwe raten laten uitbouwen, houden we het broednest en onze ratenbouw fris.

Voorzie Uw raten steeds van vertind draad; de raten zijn dan sterker en kunnen tegen een stootje. Werk echter netjes, want vele kunstraten worden slecht uitgebouwd, omdat de Imker zelf de raten slordig in de raten gezet heeft.

Wie korfvolken in kasten wil overbrengen, zal dit nu reeds kunnen doen, door de raten uit te snijden en in de raten te passen en met papiertouw of een ander bindmiddel, vast te maken. Boven in de spleet van de raampjes steekt men door de raat een dun houtje, b.v. een lucifer, dat houdt de raat op zijn plaats. Maar wacht niet, totdat er teveel broed in de korf zit, want dan is het voor deze methode te laat. Beter kan men dan wachten totdat de zwerm is afgekomen, maar zover is het nog niet. Dat is een vers, dat we de volgende maand hopen te zingen.

JOUSTRA.

UIT DE JAAGKIEPS.

In December 1941 nam ik van de lezers afscheid..... want ik geloofde niet, dat ons Groentje spoedig zou terugkeren. Het heeft langer geduurd dan wij gevreesd hebben en ons Groentje is nog wel erg groen, al mankeert de groene omslag.

Lentedag 1946. Een briefkaart van onzen redacteur; hij is de Jaagkieps nog niet vergeten, maar: „beperkt — beperkt”. Wanneer zal ons Groentje weer zijn als vóór 1942, toen Jékavé bijna zoveel ruimte kreeg als nu het

gehele Groentje bevat? We zijn er nog niet, maar we komen er wel. Mijnheer Joustra, U kunt op mij rekenen. We zullen maar hopen, dat spoedig de buitenlandse tijdschriften weer regelmatig zullen binnenkomen. Op het ogenblik is dit nog niet veel. Op mijn verzoek aan Wageningen kreeg ik slechts De Schweizerische Bienenzeitung. Men zou jaloers worden op zo'n tijdschrift. Gelukkig land, dat buiten de oorlog bleef. Verder het Bulletin de la Société d'Apiculture des Alpes Maritimes (Zuid-Frankrijk), waarvan de, ruim 90-jarige bijenvader Baldensperger de redacteur is; deze verheugt zich al op het volgende congres van de Apis Club (dat in 1941 te Rotterdam zou zijn gehouden) onder voorzitterschap van „Chevalier de Rappard”. Ik kom hierop later nog eens terug. Verder kreeg ik wat jaargangen van het maandblad van de Apsis Club: The Bee World, en wel tot en met September 1944. Dit vakblad werd ook steeds magerder, maar het papier is nog goed. Dat kan niet gezegd worden van de laatste nummers van de „Imkerführer” (tot en met September 1944), slecht papier, verder zijn de laatste nummers zeer beschadigd, het symbool van hun Heimat. Veel ruimte was er voor propaganda voor den Führer afgestaan (Du bist nichts, dein Volk ist alles. Ich kapituliere nie.) In 1944 mochten in het grote Duitse Rijk slechts 8 tijdschriften voor bijenteelt verschijnen.

Mijn nieuws komt dus niet uit veel bronnen, maar er is stof genoeg. Doen we eerst een paar grepen uit de Zwitserse Blauwe.

1945/12. In het afgelopen jaar heeft Dr. Morgenthaler bedankt als president van de Vereniging van Duits sprekende imkers. Hij heeft deze functie tien jaar bekleed en er voor bedankt, om zich nog meer aan zijn werk aan het Bijen-instituut te Liebefeld te wijden, want „wie de wetenschap kiest als zijn beroep, verbindt zich aan een strenge meesteres en moet feitelijk alles opgeven wat hem daarvan zou kunnen afleiden”. Dr. Morgenthaler blijft redacteur van de Blauwe.

1945/11. Zwitserland heeft een bijen-inspectrice en wel de, bij de bezoekers van het congres Zürich 1939 welbekende Fraulein Olga Peclard. Zij werd door het bestuur van het Kanton Waadt als opvolgster van haar vader benoemd. Daarmede is voor de eerste maal in Zwitserland een vrouw actief lid in de dienst der practische bestrijding van de bijenziekten getreden.

Ik heb gezegd: Zwitserland, gelukkig land dat buiten de oorlog bleef. Toch heeft de bijenteelt ook hier haar tol moeten betalen. In 1945 werd slechts voor 75 procent der volken suiker verstrekt, zodat de bijenstand met een vierde moest worden ingekrompen. De bestrijding der bijenziekten neemt ook daar nog steeds een voorname plaats in.

1946/1. Een spreuk van een Romaans imker: Si sapis, sis apis — Als gij wijs zijt, zijt als de bijen.

Hierbij nog een slagzin uit The Beeworld 1941/6: Keep as many bees as you can but as few queens as possible. Houd zoveel bijen als je kunt, maar zo weinig mogelijk Koninginnen.

Vele imkers zullen wel nieuwsgierig zijn naar nieuwigheden in de bijenteelt gedurende onze isolatie. Hier een ultra-modern snufje uit The Bee world 1944/4. Het gaat om de moeilijkheid van het vinden van de moer in een volk.

Om deze moeilijkheid te voorkomen, heeft Mr. Gilbert A. R. Tones een apparaat uitgevonden, dat afdoende en vlug helpt. Het werd onlangs gedemonstreerd op een bijenvolk in een broedkamer. De moer werd spoedig gevonden door leken, die hoegenaamd niet wisten wat een moer was. Het apparaat zou ook gebruikt kunnen worden om een waarschuwing te geven indien een zwerm afvliegt.

Het apparaat bestaat uit een miniatuur radio-ontvangsttoestel, waaraan een antenne is bevestigd. Dit toestel zal elk zichzelf respecterende tovenaer groen van afgunst maken. Want door de antenne over de kast te bewegen, is het niet alleen mogelijk te weten of de moer aanwezig is, maar ook waar zij precies zit.

Het geheim ligt in de aanwending van een uiterst kleine hoeveelheid radio-actieve stof op de rug van de Koningin, hetwelk maakt dat zij optreedt als een klein zendstation, waarvan de seinen door de antenne worden opgenomen en doorgegeven naar de luidspreker, waaruit zij duidelijk komen. Hoe dichter de antenne bij de moer komt, hoe luider de signalen.

Lezers, het was niet het April-nummer van de Beeworld. De redactrice voegt er aan toe: „zelfs al was er geen

bezwaar de honing van een dergelijk volk te gebruiken, zouden wij vrezden, dat de moer van de aanwezigheid van de radio-actieve substantie nadeel zou ondervinden, een inwerking op de eierstokken zou mogelijk zijn, waarvan gebrekkige bijen en gedrochten het gevolg zouden zijn. En bovendien zal elke goede imker in staat zijn de moer te vinden bij de zeldzame gelegenheid dat dit „waarlijk nodig” is.

Jékavé.

Bijnschrift Redactie.

Wij verheugen ons, dat de heer „Jékavé” bereid gevonden is zijn oude plaatsje in ons Maandschrift weer in te nemen. Wij hebben zijn frisse en vlotte artikelen reeds te lang gemist.

Wij hopen, dat het niet lang meer zal duren, dat wij ook de pennevruchten van onze andere vaste medewerkers weer in ons blad kunnen opnemen. Zij hebben ons blad vóór de oorlog in zulk een aanzien gebracht, dat het node gemist werd en nu ook weer uit het ons bevriende België tal van vragen over „het Groentje” binnenkomen.

HOE DE BIJENTEELT

IN ONS LAND WORDEN MOET EN WORDEN KAN.

Onder deze titel hebben wij in het September- en in het Octobernummer 1940 van ons Groentje een uitgebreid program gepubliceerd, welk program nog even urgent is als in de tijd, dat wij het publiceerden.

Sindsdien is er een lange, bange tijd verstreken, en nu we aan de wederopbouw van ons land staan, zal ook de bijenteelt daaronder moeten worden betrokken.

Het is niet noodzakelijk, dat we alles weer in extenso herhalen, doch het zal toch goed zijn, dat we even de mogelijkheden nagaan welke er nu nog bestaan om in deze richting verder te werken.

Voor de oorlog bestonden er een 6-tal organisaties op het gebied der bijenteelt, in de oorlog nog met 1 uitgebreid. We spreken nu niet over de concentratie dier organisaties sinds 1943.

Op het ogenblik bestaan nog de 3 oude organisaties, n.l. de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt in Nederland, welke volgend jaar haar 50-jarig bestaan hoopt te herdenken, de bijenhoudersbond van de N.C.B. en de R.K. Bijenhoudersbond van de L.L.T.B., terwijl we vernamen dat ook de Alg. Ned. Imkersvereniging te Eerbeek en het in de bezettingstijd opgerichte Drentse bondje weer plannen koesteren om op eigen benen te staan.

Wij hebben hier al genoeg en uit den treure betoogd, dat al die versnippering slechts kan leiden tot onderling gekrakeel, waardoor niet alleen de saamhorigheid te wensen overlaat, doch de bijenteelt als zodanig er nooit bovenop zal komen.

In de bijenteelt moet men geen concurrentiestrijd voeren, maar streven naar de grootst mogelijke samenwerking, welke wij nog uitsluitend zien in de totstandkoming van één Nationale Vereniging van bijenhouders.

Om te komen tot een toonbare Nederlandse bijenteelt, zal dus een eerste vereiste zijn, het tot stand komen van één Nationale Vereniging waarin alles wat imker heet is ondergebracht. Komt deze concentratie niet tot stand, dan zal hier en daar wel wat gedaan worden, doch een behoorlijk geheel krijgen we nimmer.

Gaan we nu na wat de voormannen beogen met de versnippering, dan moeten we twee dingen onderscheiden. Het Zuiden wil zelfstandig blijven, omdat men confessioneel georganiseerd wil zijn, al neemt hier ook het provincialisme een grote plaats in. Daarom bestaat er een Brabantse en een Limburgse bond. De andere bonden hebben in het geheel geen reden van bestaan. Als men zijn oor te luisteren legt, dan domineert hier de suikerlevering. Van opbouwend werk kan men in het geheel niet spreken. Veel meer dan suiker leveren gebeurt er niet en men is dan ook totaal onmachtig om méér te doen. Ten eerste al doordat het aantal leden te gering is en ten tweede omdat men meent, dat er eigenlijk niets anders behoeft te gebeuren. Wat bij het Zuiden en bij ons middel is, is daar doel.

Dat men daar toch nog leden trekt is vanzelfsprekend. Immers, er zijn ook nog imkers die niet verder zien dan hun neus lang is en bovendien, wat door de betere organisaties wordt bereikt, wordt hen als het ware in de schoot geworpen. Zij profiteren er van mede.

Een enkel voorbeeld.

In de oorlogsjaren, toen de tabak in distributie zou komen, kreeg onze Vereniging het gedaan, dat de autoriteiten gevoelig waren voor onze betoging, dat het noodzakelijk was, dat aan de bijenhouders een extra hoeveelheid tabak werd toegewezen. Natuurlijk kon de Regering zich niet met de verdeeldheid van de imkers bemoeien en zij zegde aan elken bijenhouder een hoeveelheid van 1 kg. tabak toe.

Nu moet men niet denken, dat de imkers, die zich van onze Vereniging hadden afgescheiden, pastten voor het waardevolle cadeautje, dat wij hadden weten te verkrijgen, integendeel, de tabak werd dankbaar aanvaard en men deed er verder het zwijgen toe.

(Wordt vervolgd).

MISLEIDENDE ADVERTENTIES.

In verschillende bladen kwam onlangs een advertentie voor waarin kunst-HEIDEHONING werd aangeboden.

Dat is natuurlijk misleiding in hoge mate en wij wendden ons dan ook tot de Afdeling Volksgezondheid van het Dep. van Sociale Zaken, met het verzoek daar nu eens voor goed een einde aan te maken. Bovendien herhaalden wij ons verzoek van een paar jaar geleden, om nu toch eindelijk de naam KUNSTHONING eens de wereld uit te helpen. Of die kunsthoningsfabrikanten hun stroopje in de handel brengen, interesseert ons maar heel weinig. Wel interesseert het ons, indien ze op het terrein van den Imker komen en vooral dan, wanneer de zwendel er dik bovenop ligt. Als de naam Kunsthonig zou verdwijnen en vervangen zou worden door b.v. een of andere fantasienaam, zoals Margarine de naam Kunstboter verving, dan wordt de zaak zuiver gesteld.

Het Dep. van Sociale Zaken wil daar blijkbaar niet aan en meent, dat het publiek wel goed weet te onderscheiden. Dat doet het publiek helaas juist niet, en dat weten de kunsthoningsfabrikanten ook wel. Zelfs trachtte de gewraakte firma het publiek te misleiden door aan die naam nog Heide en dat fors gedrukt, toe te voegen..... en velen vlogen er in.

Het Departement van Sociale Zaken berichtte ons, dat het misleidende van de gewraakte advertentie ook reeds elders was opgemerkt en dat de Keuringsdiensten reeds maatregelen hebben genomen dat de waar zelf op juiste wijze wordt geëtiketteerd. Verdere maatregelen op het gebied van misleidende advertenties zijn in voorbereiding.

Ook al is het Departement ons niet ter wille inzake de naamsverandering van Kunsthonig, we weten, dat de Warenwet in handen van de Volksgezondheid veilig is en tegen overtreders en ontduikers snel en scherp wordt opgetreden.

INGEZONDEN.

ENSCHDEDE, 7 Maart 1946.

AAN DE IMKERS IN NEDERLAND en die in groep IV in het bijzonder!

Blijkens een van den heer Joustra ontvangen telegram, werd ik 21 Februari j.l. tot Hoofdbestuurslid van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt in Nederland, gekozen.

In ambtelijke term zou ik kunnen zeggen:

Ik, ondergetekende, Arend te Winkel, assistent, ambtenaar der Directe Belastingen, Invoerrechten en Accijnzen, waarnemend Ontvanger van het Grenskantoor der Invoerrechten te Knalutte, wonende Knalutteweg 387 Enschede, verklaar hierbij, dat ik hoop het in mij gestelde vertrouwen niet te zullen beschamen.

Ik heb niet de pretentie van het Imkersvak alles te weten; daartoe is een mensenleven zelfs te kort. Toch meen ik, in mijn bijna 30-jarige praktijk, wel enige ervaring opgedaan te hebben, die mij in mijn nieuwe functie zeker ten goede zal komen. Ik zal dan ook trachten, het Imkersbelang in het algemeen en dat van hen in groep IV in het bijzonder, te dienen waar ik kan en zoveel in mijn vermogen ligt.

Het zal de Afd. Besturen bekend zijn, dat het desbetreffende Hoofdbestuurslid toegang heeft tot de vergaderingen van de Afdelingen.

Kennisgeving van deze vergaderingen is dan ook gewenst.

Mochten er afdelingen zijn, die iets, de Imkerij betreffende, te wensen hebben, zendt mij dan bericht. Ik zal dan trachten ter bestemder plaatse hun redelijke wensen vervuld te krijgen.

Telefonisch ben ik te bereiken: Enschede no. 3290.

En nu, vrienden, we hebben 5 jaren van afbraak, moreel en materieel achter ons liggen, waaraan ook de Imkerij niet is ontkomen. Met frisse moed dus aan het werk (het seizoen staat voor de deur) aan de wederopbouw, ook van de bijenstand in Nederland. Naast het dienen van het algemeen belang, geeft het persoonlijk veel genoegen.

Met Imkersgroet:

A. TE WINKEL.

Officiële Mededelingen.

ONZE CIRCULAIRES

AAN DE GEMEENTEN. WATERSCHAPPEN, ENZ.

Het schijnt, dat deze circulaire doel getroffen hebben en op het meest juiste moment zijn verzonden. Van verschillende Gemeentebesturen en dergelijke kregen we dan ook bericht, dat zij rekening zouden houden met het belang van de bijenteelt voor ons land. Zelfs waren er brieven bij, die goede raad bevatten.

De Gemeente Amersfoort verklaarde zich bovendien nog bereid om op braakliggende gronden honinggevend gewassen te zaaien.

Het is echter dringend gewenst, dat onze Afdelingsbesturen een onderhoud met den Wethouder tot wiens departement deze aanplant behoort, aanvragen en over het nut van die aanplant spreken. Men is gewoonlijk van goede wille, doch niet iedere Wethouder voelt de belangrijkheid van de bijenteelt.

Het zaadje, dat thans weer gelegd is, moet ontkiemen, want het gaat hier om een duurzame bijenweide.

Onze Directeur van de plantsoenen heeft zelfs opdracht gegeven, dat bij het kappen van hout, honinggevend gewassen (b.v. vuilboom) moeten blijven staan.

Onze circulaire is ook bedoeld voor grote buitenplaatsen. We hebben nog een aantal in voorraad. Welke Afdeling heeft ze nodig voor verzending aan de eigenaars van grote tuinen e.d.? Als men ons de adressen opgeeft, zullen wij ze wel verzenden. Tal van secretarissen deden dit reeds.

Het is van buitengewoon veel belang, dat deze actie slaagt. Nu of nooit!!

BIJENMARKTEN.

De datum van de volgende bijenmarkten is vastgesteld:
17 April Tilburg. - 17 April Dordrecht. - 18 April Tiel.
16 April Kesteren. - 27 April Zenderen.

BIJENVOLKEN NAAR DE BOOMGAARDEN.

Evenals andere jaren wekken wij onze leden op, zoveel mogelijk bijenvolken naar de boomgaarden te zenden. Wij geven echter wel in overweging om met den boomgaardbezitter te overleggen, hoe de bespuiting zal zijn en waarom. Er zijn een paar zeer giftige spuitstoffen bijgekomen, n.l. D.D.T. en Gesarol, welke laatste stof na het spuiten nog meer dan twee weken werkzaam blijft. Wat D.D.T. betreft, de fabrikanten wijzen er op, dat er gevaar bestaat voor de bijen.

KRING TWENTE.

Na enige vergaderingen te Almelo en Borne is in laatstgenoemde plaats een „Kring Twente” gesticht door 27 Twentse afdelingen, terwijl verwacht mag worden, dat nog meer afdelingen zich zullen aansluiten. Het doel is, dat deze kring landdagen, markten enz., organiseert, hetgeen dikwijls voor één afdeling moeilijk is. Secretaris is de heer J. Hulleman, Bornebroekseweg 42, Borne.

TWENTSE BIJENMARKT.

Op Zaterdag 27 April a.s. wordt te Zenderen een bijenmarkt gehouden. Aanvoer van volken is reeds verzekerd. Busverbindingen (om het uur) met Almelo en Hengelo (O.). Inlichtingen worden verstrekt door den secretaris van Kring Twente.

NOG GEEN GELEGENHEID VOOR HET PLAATSSEN VAN ADVERTENTIES.

Wij delen hierbij aan belanghebbenden mede, dat wij nog geen advertentiën kunnen opnemen. Ons orgaan is daarvoor nog te beperkt in omvang. Zodra er meer ruimte komt, zullen wij dit in het Maandschrift bekend maken. Het vragen om plaatsing heeft dus voorlopig geen zin.

DUBBEL NUMMER.

Teneinde de achterstand in te halen, laten wij dit nummer als een dubbel nummer verschijnen. We moeten daaruit dus niet opmaken, dat we in het vervolg weer met meer pagina's kunnen uitkomen.

Er wordt geklaagd over de kleine letter, welke we gebruiken en die inderdaad voor oudere Imkers en mensen met een minder goed gezicht, moeilijk leesbaar is. Men voelt hier echter de moeilijkheid. Gebruiken we een grotere letter, dan wordt de inhoud minder en dan klaagt men, dat er voor dit en voor dat geen plaatsruimte is.

Wij doen moeite om tot een groter orgaan te komen, met beter papier, zodat we ook weer foto's kunnen opnemen.

HET HOOFDBESTUUR NOG INCOMPLEET.

De nieuwe vrije stemming in de Groepen I, II en V heeft tot resultaat gehad, dat de heer J. F. Verhoeven te Beekbergen gekozen is als lid van het Hoofdbestuur, met 58 stemmen, tegen Schaap 1, Japin 18 en te Winkel Voorst 20 stemmen; dit dus wat Groep V betreft.

In Groep I moet er een herstemming plaats hebben tussen de heren Planting met 61 en Stienstra met 40 stemmen. Een van beide kandidaten zal dus lid van het Hoofdbestuur worden. Verdere uitslag in die Groep: Keetlapper 5 stemmen, Sportel 12 en J. Mulder 7 stemmen.

Groep II bezorgt de meeste moeilijkheden. Hofkamp te Rolde en Timmermans te Assen haalden elk 20 stemmen. Met Dr. Kessens, die 38 stemmen op zich verenigde, hebben zij dus een kans. Echter zal er eerst uitgemaakt moeten worden, wie met Dr. Kessens in het strijdperk zal treden en er heeft dus een tussenstemming plaats tussen die beide kandidaten. Eerst daarna zal de laatste ronde worden uitgevochten. De tussenstemming geschiedt krachtens het bepaalde in art. 32 Huish. Reglement.

Als dit blad in handen komt van de leden, zal wellicht het pleit beslecht zijn. Gelukkig. We hebben dan weer een compleet Hoofdbestuur en dan kan er ook werk gemaakt worden van de Algemene Vergadering.

Zodra het Hoofdbestuur compleet is, hopen wij van elk der leden enkele bijzonderheden te publiceren.

ADRESVERANDERINGEN.

Vriendelijk doch dringend verzoeken wij onze lezers, direct aan het Algemeen Secretariaat te willen opgeven, indien het adres is veranderd. Op een kaart, welke voor 1½ cent op elk postkantoor of postagentschap is te verkrijgen, kan men dit het voordeligst doen. Vergeet nooit ook uw oude adres daarop in te vullen en evenmin de afdeling waarvan U lid waart. Dit laatste bespaart ons vaak eindeloos zoeken.

Men wachte liever niet met het opgeven van de verandering totdat men verhuisd is; dat is soms veel te laat, omdat de adresbandjes reeds vroegtijdig worden vervaardigd.

Klaagt men over het niet-ontvangen van een nummer van ons maandschrift, dan dient men steeds volledig adres en naam van de afdeling waarvan men lid is, op te geven. Ook de nummers noemen, welke men niet heeft ontvangen.

Doordat diverse adressen fout waren, door terugkeer van evacuatie, door onvolledige adressen e.d., hebben we zeer veel tijd moeten besteden aan het opsporen van de goede adressen. Dit nu kan men ons besparen door tijdig het oude en het verbeterde adres aan ons door te geven. Voor den betrokkene en voor ons prettiger. Doen??

PRIJZEN VAN BIJENVOLKEN.

Herhaaldelijk vraagt men ons naar de prijzen van bijenvolken, vooral ook met het oog op de te houden bijenmarkten.

Gedurende de bezettingstijd is er een persbericht verschenen van den toenmaligen Gemachtigde voor de Prijzen, dat geen vervolging zou worden ingesteld indien geen hogere prijzen werden bedongen, dan in die beschikking werden

genoemd. Deze beschikking is, met zoveel andere, nietig verklaard en dus gelden thans nog de prijzen welke golden voor 10 Mei 1940.

We behoeven hier niet uiteen te zetten, dat deze prijzen absoluut onvoldoende zijn. Kasten en korven zijn belangrijk duurder dan vóór bovengenoemde datum. Suiker is zeer veel duurder, zo óók kunstraat en trouwens alle gereedschappen welke men bij de bijenteelt nodig heeft.

Ook het Directoraat-Generaal van de Prijzen schijnt daarvan overtuigd te zijn.

De prijzen b.v., welke besteed mogen worden voor levering van bijenvolken voor oorlogsslachtoffers zijn — hoe laag of ze ook genoteerd zijn — belangrijk hoger dan die van vóór 1940.

Het is ons dan ook bekend, dat er andere prijzen zijn ontworpen, doch tot nog toe — waarom?? — niet zijn vrijgegeven.

Deze halfslachtige toestand kan ons maar allerminst bevredigen en belemmert de reële handel in bijenvolken. Ook de imker wil gaarne weten waaraan hij toe is.

Ook met de prijzen van honing is het nog lang niet in de haak. Gedurende de bezetting zijn nieuwe prijzen vastgesteld, welke echter in geen geval evenredig zijn aan het werk en de kosten welke men zich voor de uitoefening van zijn bedrijf moet getroosten.

Naar beiden (prijzen van bijenvolken en honing) hebben wij gevraagd, doch het antwoord was min of meer ontwijkend doch in ieder geval onbevredigend.

* * *

Wij hebben gemeend deze uiteenzetting te moeten geven, omdat men herhaaldelijk het bekend maken van prijzen van ons wil afdwingen. Men weet nu, dat wij er zelf niets van weten en nog steeds niets van te weten kunnen komen. Wij krijgen hier soms lange uiteenzettingen, dat de prijzen veel te laag zijn en waarom ze te laag zijn. Men rekent ons haarlijn voor, wat de kostprijs van een volk is, van het uurloon, dat men ontvangt als men zijn volken en honing verkoopt tegen de vrij goede prijzen (wat de volken betreffen) uit de bezettingstijd. Wij weten dit hier alles zelf ook wel, ook al onderschrijven we niet alles wat onze lezers ons mededelen. Maar wij staan hier machteloos. Niet wij hebben te beschikken wat honing en bijenvolken mogen kosten, doch het Directoraat-Generaal voor de Prijzen.

Als de tekenen ons echter niet bedriegen, dan zal het niet zo lang meer duren of de prijzen zullen worden bekend gemaakt en we verlangen naar het ogenblik, dat zowel de honingprijzen als de prijzen van bijenvolken weer volkomen vrij, doch dan beter dan vóór Mei 1940, zullen zijn.

AANVRAGEN PRACTISCHE LESSEN IN BIJENTEELT.

Afdelingen welke met subsidie van het Rijk practische lessen in bijenteelt of excursies willen houden, kunnen ons daarvan binnen een week na het verschijnen van dit nummer aanvragen doen. Wij zenden dan omgaand een formulier ter invulling, dat terstond moet worden teruggezonden.

TABAK VOOR BIJENHOUDERS?

Definitieve mededelingen kunnen we nog niet doen, maar wel kunnen we berichten, dat er kans bestaat, dat ons verzoek wordt ingewilligd. Zodra we definitieve mededelingen kunnen doen, zullen we onverwijld daarvan mededelingen aan de afdelingssecretarissen doen.

DODE BIJENVOLKEN?

Naar wij van verschillende imkers vernemen, zijn er hier en daar nogal bijenvolken omgekomen en men heeft al spoedig de oorzaak te pakken. Het nieuwe denaturatiemiddel deugt niet!! Dat is, volgens de berichtgevers, de oorzaak van het sterven der volken, een oorzaak waarnaar ter zaken bevoegden nog moeten zoeken en zich erg vaag uitlaten.

Laten we toch niet te spoedig beslissen wat de oorzaak is, daartoe zijn de meesten onzer niet deskundig genoeg en dus onbevoegd een oordeel uit te spreken. Heeft een volk geen voer, dan is de diagnose gemakkelijk te stellen; waren de volken te klein, dan is de oorzaak ook niet zo erg moeilijk op te sporen, doch hierbij zij men ook niet al te vlug met zijn oordeel. Er kunnen n.l. tal van oorzaken zijn, die de dood van bijenvolken op hun geweten hebben, oorzaken, waarvan men het bestaan wellicht niet vermoed.

Laten wij de diagnose overlaten aan de wetenschappelijke onderzoekers en lees die diagnose alsjeblieft goed.

Als b.v. de Rijksseruminrichting schrijft, dat de vermoedelijke oorzaak gelegen is in de verstrekte suiker, dan moet de ontvanger niet beslissen, dat het aan de suiker i.c. aan het octosan ligt. Men maakt van het vermoeden al een zekerheid, welke zekerheid er bij de wetenschap nog niet eens aanwezig is. Voorzichtigheid in uw oordeel is hier wel gewenst. Wie dode bijenvolken te betreuren heeft, wende zich tot de Rijksbijenteeltconsulenten. Men zendt een monster bijen op en schrijft daarbij wat er aan de hand is. Het onderzoek enz. is kosteloos.

PRO MEMORIE.

In 1947 zal onze Vereniging haar 50-jarig bestaan herdenken. Een halve eeuw Verenigingswerk! We hopen tegen die tijd gelegenheid te hebben om het werk, dat in die tijd voor de bevordering der bijenteelt in Nederland werd gedaan, te memoreren. Maar het is nu aan onze leden om er voor te zorgen, dat we in dat jaar sterker dan ooit ons halve eeuwfeest kunnen herdenken. Niet alleen sterk in ledental, doch ook sterk in saamhorigheid, sterk in het vak, dat wij beoefenen, sterk in paraatheid. We hebben nog de tijd, maar deze vliegt snel. Vanzelfsprekend zal de landelijke Vereniging deze herdenking niet ongemerkt laten voorbijgaan, doch ook onze afdelingen zullen goed doen om ons halve eeuwfeest in eigen kring voor te bereiden.

Laat ons gouden feest er een zijn, dat klinkt als een klok.

HULP AAN DOOR OORLOGSHANDELINGEN GETROFFEN IMKERS.

In overleg met het Bedrijfschap is bepaald, dat aan door oorlogshandelingen getroffen imkers 50 procent van hun verlies aan volken zal worden vervangen. In de eerste plaats komen in aanmerking de imkers wonende in de gebieden die in de frontlinie wonen, Betuwe enz. Daarna zo mogelijk, ook de andere imkers.

Misschien zal het niet mogelijk blijken imkers, die kastvolken aanvroeën, volken op raampjes te zenden. Daarvoor zullen dan korfvolken worden geleverd, tenzij uitdrukkelijk werd verklaard, dat men dergelijke volken niet wenste te bezitten.

Voorbeeld. Imker A. had in Augustus 23 volken; door aankoop of op andere wijze kwam hij in het bezit van 5 volken. 50 procent van 23 is 12 volken (naar boven afgerond). Hij komt dus in aanmerking voor nog 7 volken.

Imker B. had in Augustus 1944 één volk, hij heeft thans geen volk. Hem wordt 1 volk geleverd.

Imker C had 94 volken; thans heeft hij er geen. Hem zullen 47 volken worden geleverd, enz.

Het ligt in de bedoeling, de volken per auto naar de betreffende Afdelingen te brengen, alwaar zij verder moeten worden gedistribueerd aan de leden der Afdelingen. Een staatje, waarop de namen met het aantal volken, wordt aan den Afdelingssecretaris gezonden.

Doordat er nagenoeg geen volken voor vrijwillige hulo-verleening zijn opgeëven, zal helaas wel tot vordering der volken moeten worden overgegaan. In tegenstelling met hetgeen eerst in het vooruitzicht gesteld werd, zal de regeling wat anders zijn, n.l.:

Van 1—8 volken, vrij van leveren. Van 9—20 volken, 1 volk leveren. Van 21—30 volken, 2 volken leveren. Van 31—40 volken 3 volken leveren, van 41—50 volken, 4 volken leveren. Boven 51 volken, 5 volken leveren. Alles volgens suikerlijst 1945.

Verwacht wordt, dat niet verder gegaan zal behoeven te worden dan maximaal 3 volken, zodat dan in dit geval boven de 31 volken slechts 3 volken zullen behoeven te worden afgestaan.

Het Hoofdbestuur vindt het niet prettig, indien tot een verplichte levering moet worden overgegaan, en het Bedrijfschap evenmin; doch de imkers die niets, of zo goed als niets meer bezitten, moeten weer in het bezit komen van bijenvolken, vooral zij, die in de frontlinie woonden en behalve hun bijenvolken veelal huis en huisraad hebben verloren. Bovendien zijn dat imkers, die in de fruitstreken wonen, waar bijen minder dan ooit gemist kunnen worden.

Nadere mededelingen zullen nog worden gedaan aan de afdelingen en de imkers, die in aanmerking voor levering

komen. Van levering zijn natuurlijk vrijgesteld de imkers, die in de getroffen gebieden wonen.

We geloven dat deze regeling nogal meevalt. Alleen vindt men de prijs wat te laag, indien men daarvoor moet leveren.

Een paar afdelingen hebben daarom een schitterende regeling getroffen, die wel navolgenswaardig is.

Zij zeggen zo: enkele leden zullen moeten leveren voor een lage prijs. Zij, die te weinig volken hebben, komen er dus goedkoop af. Laten we nu zó doen: De imker met veel volken (boven 8 dus) levert zijn volken tegen de door het Directoraat-Generaal vastgestelde prijzen voor oorlogsslachtoffers, maar de imkers, die van levering zijn vrijgesteld, passen het restant aan geld bij, zodat de imker, die moet leveren, geen geldelijk verlies heeft.

Dat is de juiste imkerschap waarover we eerder reeds schreven. We doen dan allen wat. Wie volken heeft, levert en wie beneden het minimum blijft, betaalt bij. Zou het op deze wijze niet mogelijk zijn om het aantal volken, dat bovendien nog meevalt (ongeveer 2000), geheel vrijwillig op te brengen? Maar er moet dan schielijk worden gehandeld, want de gedupeerden mogen niet langer zonder volken worden gelaten.

Van verschillende kanten schreef men mij: wacht toch op de zwermtijd, dan zullen er genoeg bijenvolken worden aangeboden; er zijn thans zoveel slechte bijenvolken en er zijn er ook veel doodgegaan. In de zwermtijd kan men gemakkelijker volken missen, enz. Daar zit inderdaad iets in, doch men moet niet vergeten, dat de getroffen imkers reeds meer dan een jaar zonder bijenvolken zitten.

ALGEMENE VERGADERING 1946.

Ingekomen voorstellen van Afdelingen:

Zuidlaren. De candidaatstelling H. Bleden met de bereidverklaring der kandidaten moet per **aangetekende** brief worden verzonden, evenals de stembiljetten, die ook aangetekend aan de afdeling worden toegezonden. Een afzonderlijke commissie van stemopnemers wordt door het Hoofdbestuur aangewezen.

Toelichting. Bij de laatste verkiezing bleek, dat een der candidaatstellingen niet te Amersfoort was aangekomen, zodat zijn naam later moest worden ingevond. Een andere naam was bij een verkeerde groep (groep I) ondergebracht.

Tenslotte lijkt het de afdeling niet democratisch, dat de uitslag der stemming wordt gecontroleerd door het Hoofdbestuur zelf.

Voorstel gesteund door de Afdeling: Assen, Oosterhesselen, Vries-Zuidlaren, Hoozevee en Diever.

Assen, Zuidlaren, Oosterhesselen, Westerbork, Diever.

Voorstel I. Er worde door de Algemene ledenvergadering met klem bij het Hoofdbestuur op aangedrongen, dat dit zich met de desbetreffende regeringsinstanties in verbinding stelt, opdat tussen de Regering en het Hoofdbestuur de uitdrukkelijke overeenkomst worde gemaakt, dat de levering van de najaars- en voorjaarsruiker aan de leden der Vereniging telken jare respectievelijk vóór 1 April en vóór 20 September geschiedt.

Toelichting tot voorstel 1. De geste van de Regering om aan de imkers accijnsvrije suiker te verstrekken, opdat de bijenteelt, in het belang van de volkswelvaart, de land- en tuinbouw en meer speciaal van de ooftbouw, kan blijven bestaan, wordt uiteraard door ons ten zeerste op prijs gesteld. Deze hulp van de Regering boet echter zeer veel van zijn waarde in, wanneer de suikerlevering niet tijdig geschiedt. In de jaren toen elke imker persoonlijk een kleine „buffervoorraad“ suiker bezat, was het vraagstuk van tijdige aflevering uiteraard minder dringend dan thans, nu een tekort bestaat aan suiker en de buffervoorraad ingeteerd is. Het wil de leden voorkomen, dat er geen enkel reël bezwaar kan bestaan om de suiker wat vroeger te leveren dan de laatste jaren gebruikelijk was. Wanneer het Hoofdbestuur met de Regering een overeenkomst maakt, als in ons voorstel bedoeld, is het wellicht ook bij machte de ambtelijke bezwaren, die er tegen tijdige levering zouden kunnen rijzen, van geval tot geval uit de weg te ruimen.

Voorstel 2. Het Hoofdbestuur en de Afdeling Handel laten de tot nu toe gevolgde methode om de suiker af te leveren in de volgorde van binnenkomen der gelden, varen,

en volgen voortaan bij de verzending een methode, die een eerlijker volgorde waarborgt. Met name worde deze volgorde door het lot bepaald.

Toelichting tot voorstel 2. Afdelingen in het Noorden des lands komen door de huidige langzame postverbindingen, waarop zij — in tegenstelling tot de dichterbij Wageningen gelegen Afdelingen — aangewezen zijn, bij de tot nu toe gevolgde methode steeds achteraan. Bovendien verleent de thans gevolgde methode een oneerlijke voor- sprong aan de verspreide leden en kleine afdelingen boven de grotere afdelingen, welke laatste aan de suikerlevering veel meer administratieve arbeid hebben. Uiteraard bestaat er geen bezwaar tegen om die afdelingen en verspreide leden, die nog niet aan hun financiële verplichtingen hebben voldaan op het door het lot bepaalde ogenblik, waarop zij voor suikerlevering aan de beurt zijn, achter aan de lijst te plaatsen en wel in dezelfde volgorde als hun lotnummer.

Voorstel 3. Het Hoofdbestuur wordt in overweging gegeven de administratieve verzorging van het orgaan niet langer zelf te behartigen, doch in handen te geven van een bona-fide uitgever.

Toelichting tot voorstel 3. De administratieve verzorging van het „Maandschrift voor Bijenteelt” stemt tal van leden tot ontevredenheid, daar er tal van voorbeelden aan te wijzen zijn van periodieken van veel minder belang, doch van belangrijk beter administratieve verzorging. Voor- stellers hebben goede nota genomen van de moeilijkheden bij het vervaardigen van adresplaatjes enz. en zij willen de gerezen bezwaren dan ook geenszins wijten aan het beleid, doch menen dat de fout van principiële aard is, vermits vooral door de talloze overheidsbepalingen over papiertoe- wijzingen, vergunningen, loodvoorraden enz. enz. de uitgave van een goed blad niet meer behoorlijk verzorgd kan worden door een vereniging als die ter Bevordering der Bijenteelt in Nederland zelf, doch dat deze veel beter in handen kan worden gelegd van een bona-fide uitgever, die, wanneer zijn bedrijf op het uitgeven van periodieken is ingesteld, de zaak voor hetzelfde bedrag dikwijls belangrijk beter behartigen kan. Op deze wijze wordt de arbeid van den Algemeen Secretaris bovendien niet onbelangrijk verlicht, terwijl het blad beter dan thans het geval is, in overeenstem- ming kan worden gebracht met de in de Vereniging levende behoefte van goede voorlichting en goed contact. Een zo omvangrijke vereniging als de onze, bezit het recht en de mogelijkheid om haar leden een veel beter verzorgd blad aan te bieden dan het huidige „Maandschrift voor Bijenteelt”. Het lijdt geen twijfel of het overnemen van de administratie van ons blad door een uitgever, zal ertoe leiden, dat de laatste uit financiële overwegingen de eis stelt, dat er ook advertenties in het blad worden opgenomen. Dit nu moge het uiterlijk van het blad enigermate schaden, het spreekt vanzelf, dat de opname van advertenties in financieel opzicht voor de vereniging slechts voordelen kan hebben, terwijl bovendien het opnemen van advertenties het gewenste contact verstevigen kan en in het belang van de leden geacht moet worden. Ook uit dien hoofde verdient het derhalve aanbeveling, de zelf-verzorging te laten varen.

Voorstel 4. De Algemene Vergadering besluit, om de redactie van het orgaan voortaan te laten voeren door een commissie van vijf leden, wier namen in de kop van het blad moeten worden vermeld en die door de Algemene Vergadering benoemd worden. De eerste redactie-commissie wordt staande deze vergadering uit de aanwezigen benoemd en heeft zitting tot de e.v. Algemene Vergadering.

Toelichting tot voorstel 4. Thans wordt, voor zo- ver het de leden bekend is en zoals uit de kop van het blad blijkt, de redactie alleen door den Algemeen Secretaris ge- vormd en hoewel de voorstellers geenszins het redactioneel beleid van den heer Joustra willen laken, zijn zij van mening, dat de inhoud van het blad door deze handelwijze te zeer persoonlijke meningen suggereert. Ook de beslissing van opname van bepaalde bijdragen of de in zulke bijdragen soms noodzakelijk zijnde redactionele wijzigingen kunnen kwalijk aan slechts één persoon worden toevertrouwd. Het in het leven roepen van een redactie-commissie vormt hier een waarborg voor de leden. Om de zaak zo eenvoudig mogelijk op te lossen, zouden kandidaten voor deze commissie staande de Algemene Vergadering zijn voor te stellen, waarna over de benoeming direct kan worden gestemd.

Voorstel 5. De Algemene Vergadering draagt het Hoofdbestuur op, er bij alle besturen van Nederlandse ge- meenten op aan te dringen, dat de navolgende politieverorde- ning wordt vastgesteld:

VERORDENING op het plaatsen van onbevolkte kasten en korven in de gemeente met de bedoeling daarin zwermen bijen te lokken.

Artikel 1. Het is verboden een niet-bevolkte bijenkorf, kast of ander tot verblijfplaats of lokken van een bijenvolk geschikt voorwerp, in de open lucht geplaatst, gelegd of neergezet te hebben, buiten openbare wegen en voetpaden.

Het vorenstaande is mede van toepassing, indien die voorwerpen, hetzij in een woning, schuur of ander besloten ruimte zijn geplaatst met het kennelijk doel om hierin bijen- zwermen te lokken of ongehinderd toe te laten.

Voor bijenhouders is het toegestaan bij hun bijenstand één of meer zgn. schepkorven te hebben, mits deze, indien zij niet voor het doel in gebruik zijn, steeds behoorlijk met een kleed, zeildoek of dergelijke zijn afgesloten en invliegen van bijen niet mogelijk is.

Artikel 2. Overtreding van het verbod, vervat in art. 1 dezer verordening, wordt gestraft met een hechtenis van ten hoogste zes dagen of geldboete van ten hoogste vijf- en-twintig gulden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de Raad der gemeente den Burgemeester. Secretaris.

Toelichting tot voorstel 5. Het plaatsen van spie- korven is een vooral in ons gewest zeer veel voorkomend euvel, waaraan de vereniging zo krachtig mogelijk het hoofd dient te bieden.

Leden, die erop betrappt worden, dat zij deze oneerlijke handeling plegen, zouden geroyeerd dienen te worden, wan- neer er in de betreffende gemeente een politieverordening als hier bedoeld van kracht is.

In enkele gemeenten kwam een dergelijke verordening reeds door de werkzaamheid der betreffende afdelingen tot stand. Ruinen, Hoogeveen, Rolde en Westerbork zijn hier de ons bekende voorbeelden van. De voorgestelde tekst is die van de betreffende verordening van de gemeente Westerbork, welke de bedoeling het beste weergeeft. Op- gemerkt worde, dat er door den kantonrechter te Meppel reeds enige veroordelingen op grond van dergelijke veror- deningen gedaan zijn, zelfs tot de maximum boete. Het ware voor de Nederlandse bijenhouderij wenselijk, dat in alle gemeenten een dergelijke politieverordening van kracht was.

Voorstel 6. De Algemene Vergadering besluit het reglement zodanig te wijzigen, dat leden, die erop betrappt worden, spie- of lokmateriaal geplaatst of in stand gehouden hebben, door het betreffende afdelingsbestuur geroyeerd moeten worden.

Ze kunnen niet tot een andere afdeling worden toegelaten, evenmin als een hunner huisgenoten.

Toelichting tot voorstel 6. Uiteraard zal een zo- danige reglementswijziging de actie als in de toelichting tot voorstel 5 bedoeld, belangrijk versterken.

De afdeling Assen nam dienaangaande in haar in de aan- vang genoemde vergadering het volgende besluit:

a. Het bestuur te machtigen toezicht te houden op het plaatsen van spie- of lokmateriaal voor bijen, door n.l. vanaf 1 Mei tot 1 September de bij de leden in gebruik zijnde gebouwen en terreinen te controleren of te doen controleren;

b. Dat de leden, die het bestuur of een door het bestuur aangewezen lid voor controle toegang weigeren te verlenen tot de onder a bedoelde terreinen en gebouwen, te be- schouwen als leden, die zich bedienen van het plaatsen van spie- en lokmateriaal;

c. Dat de leden, waarvan is gebleken, dat zij spie- of lokmateriaal hebben geplaatst, te royeren als lid der afdeling.

De in dit voorstel bedoelde reglementswijziging zou bij voorkeur een in dezelfde geest handelen voor alle afdelingen mogelijk moeten maken.